

Posudok habilitačnej práce

Názov: Bojnice: krajina – človek – kultúra

Autor: PhDr. Marián Žabenský, PhD.

Oponent: PhDr. Jozef Labuda, CSc.

Kritériá habilitačnej práce

1. Náročnosť spracovania

O Slovensku sa zvykne hovoriť, že je to krajina regiónov, ale to platí, samozrejme, pre mnohé štáty dnešnej Európy. Vyplýva to z historického vývoja daného územia, pričom na samotný pojem VÝVOJ vplývalo viacero faktorov, preto máme Slovensko pestré, obdivované a je potrebné tieto danosti regiónov odkrývať a prezentovať.

Na túto cestu sa vydal aj M. Žabenský, ktorý pochádza z regiónu Hornej Nitry, pričom tento región tvoril a tvorí rozhranie uzáveru kontinuálne osídľovaného územia terás v okolí rieky Nitry a horského územia Malej Magury. Vhodné klimaticko-geografické podmienky pre osídľovanie od praveku až po súčasnosť, ložiská rúd kovov a pod. spôsobili záujem človeka o osídľovanie tohto regiónu, a to dokonca aj iných etník (Nemci) kvôli ťažbe a spracovaniu rúd. Tento záujem o región sa prejavil v pestrosti v prejavoch, čo predznamenovalo zároveň určitú zložitosť pre spracovanie témy. Náročnosť témy, ale aj metodický prístup autora pre jej riešenie ilustruje aj panoramatický pohľad na mesto Bojnice a krajinu v jeho okolí, s ilustráciou grafu či transektu geograficko-historických daností – strana 10 – 11 v autorovej monografii z roku 2016. Silueta historických reliktov a početných prejavov novodobej architektúry naznačujú „tlak človeka na krajinu“ ako aj negatívne i pozitívne jeho pôsobenie. Už tento pohľad vnímaného človeka, navyše zrasteného s prostredím od detstva, evokoval zrejme potrebu „spracovať“ obraz krajiny a človeka. Túto tému spracoval M. Žabenský vo svojej monografii Bojnice: krajina – človek – kultúra nadmieru kvalitne a zrozumiteľne. Napovedá tomu nielen obsahová postupnosť spracovanej témy, umocnená vynikajúcou grafikou, na ktorej sa autor výrazne i samostatne podieľal. Niektoré zábery z prírody či historickej architektúry majú až umelecký nádych. Tieto konštatácie sú dôkazom zložitosti vybranej témy na tzv. kulturologické spracovanie, ale zároveň aj jej odborné zvládnutie.

2. Posúdenie úrovne spracovania práce

Už v prvom bode hodnotiacich kritérií som naznačil kvalitu spracovania témy autorom M. Žabenským. Keď si všimneme len výber použitých prameňov, autor využil relevantnú

a zároveň najnovšiu literatúru pre požadované odbory na spracovanie (prírodovedné a historické disciplíny), bohaté internetové výstupy, historické mapy či dokonca informácie od blízkych a známych. Tu by som snád' mohol autorovi vytknúť jediný nedostatok, že mohol využiť naračné pramene starých obyvateľov z Bojníc či Hornej Nitry, hovoriacich možno regionálnym dialektom (pokiaľ však takíto ešte žijú, prípadne si na svojich predkov pamätajú). Bol by to vhodný doplnok akejkol'vek práce s takouto témou. Podstatné však je, že čitateľ monografie získa jasný obraz o kraji, skúmanej a prezentovanej lokalite v jej širokospektrálnom kontexte.

3. Prínos a úroveň výsledkov práce

Tento bod kritéria pre hodnotenie práce by som opoznámkoval tak, že vzhľadom na jej kvalitnú obsahovú, grafickú a pramennú bázu sa stane nevyhnutnou citačnou jednotkou pre analogické témy iných lokalít, ale, samozrejme, i na prezentovanie histórie mesta Bojníc a jeho okolia. To bude jej najväčším prínosom.

4. Posúdenie formálnej stránky práce

Správnosť zadania práce býva vyjadrená obsahovou štruktúrou a jej naplnením. Autor formuloval obsah práce jasne, tematicky a historicky gradačne, štandardne. Okrem zvládnutia jednotlivých kapitol podľa témy, autor – ako som to už vyjadril – prejavil schopnosť vynikajúceho spracovania grafickej stránky práce. Je to známy vplyv „prvého dojmu“ na čitateľa, a teda posúdenia formálnej stránky práce.

5. Posúdiac všetky aspekty kritérií na hodnotenie monografie M. Žabenského o Bojniciach: krajina – človek – kultúra z roku 2016, ale aj jeho výsledky práce v oblasti ďalších štúdií, výsledkov pedagogickej činnosti, hodnotenia autorít UKF s príslušnou katedrou v Nitre, schopnosť spracovania úspešných projektov či ďalších aktivít – **vyjadrujem súhlasný návrh s udelením vedecko-pedagogického titulu docent pre PhDr. Mariána Žabenského, PhD.**

V Banskej Štiavnici, 4.5.2020

PhDr. Jozef Labuda, CSq.